Éljen dolgozó népünk vezetője, a Magyar Szocialista Munkáspárt!

A nehéz körülmények ellenére is

fejlődnek a tanácsi vállalatok

Ülést tartott a városi tanács végrehajtó bizottsága

Tegnap délelőtt ülést tartott Szeged megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottsága, ahol egy külön ideiglenes bizottság jelentése alapján megtárgyalták a tanácsi vállalatok 1963. évi tevékenységét. Részt vett az ülésen és felszólalt *Balogh* István, a városi párt-végrehajtóbizottság tagja, a pártbizottság osztályvezetője is.

Megállapította a végrehajtó bizottság, hogy a tanácsi vállalatok a nehéz körülmények ellenére is

jelentős fejlődést értek el 1960 óta.

Legszembetűnőbb ez az ipari vállalatoknál, ahol a növekedés az említett időszakban 31,2 százalékos. Az exporttermelés 14,6, a lakossági szolgáltatás pedig 29,7 százalékos fejlődést mutat. Ezek igen jelentős eredmények, hiszen a vállalatoknak sok problémával kellett megküzdeniök. Több helyen az üzemrészek nem bővültek megfelelően és a helyszűke, a szétszórtság, a zsúfoltság elég jellemző. 1963-ban kezdetét vette ugyan a nyomda vállalat rekonstrukciója, továbbá 1964—65-ben megkezdik az új seprűgyár és az új Patyolat vállalat építését, azonban

továbbra is megoldatlan marad a hangszergyár és a divatszabóság elhelyezése,

amely szintén nagyon sürgős.

A lakossági szolgáltatások értéke 1960-hoz képest 9,7 százalékkal nőtt, azonban az 1963-ra tervezett értéket nem érte el. Ennek ellenére a lakosság általában elégedett a nyújtott szolgáltatásokkal, panasz legfeljebb a hosszabb vállalási határidők miatt hangzott el.

A vendéglátóiparral kapcsolatban a többi között megállapította a végrehajtó bizottság, hogy

a lakosság igénye nagyobb a jelenlegi kapacitásnál.

Ezt az igényt azonban addig nem lehet kielégíteni, amíg a vendéglátó vállalatnak nincs megfelelő központi előkészítője és az egészségügyi követelményeknek megfelelő konyhai kapacitása.

A tanácsi vállalatok tavalyi tervteljesítési mutatói kedvezőbbek. Ennek ellenére azonban még igen sok a hiányosság, amelyeknek kiküszöbölése nagy feladatot ró a tanácsi szakigazgatási szervekre és a vállalatok vezetőire. Elmaradott például a munka- és az üzemszervezés, ami jelentkezik mind a termelésben, mind az adminisztratációs ügyek intézésében. A vállalatok nem minden esetben rendelkeznek a szükséges technológiai utasításokkal. A műszaki intézkedési tervek vagy nem elég megalapozottak, vagy egyáltalán nincsenek.

Nem kielégítő egyes vállalatok szociális ellátottsága sem.

Az Ecset- és Seprűgyár seprűgyári részlegében különösen sok a javítanivaló ezen a téren. Még jó néhány tanácsi vállalatnál hasonló problémák várnak megoldásra.

A lakosság még jobb áruellátását gátolja az, hogy a kereskedelmi hálózatfejlesztésre évenként minimális beruházási keret áll rendelkezésére. A külterületi lakosság igényeinek teljesebb kielégítése érdekében

szükség lenne új üzletházak létesítésére.

Tejellátási problémák is jelentkeznek, különösen a nyári hónapokban. Ezért az eddigieknél is nagyobb arányú gépesítés szükséges.

A munkaügyek, a munkaerő-gazdálkodás és a termelékenység alakulásának megtárgyalása után a végrehajtó bizottság foglalkozott a tanácsi vállalatok munkafegyelmével is. Megállapította, hogy néhány üzemet kivéve, nincsenek nagyobb hiányosságok. Az építőipari vállalatnál, az ingatlankezelő vállalatnál és még egy-két helyen, ahol a dolgozók egy része nem használja ki jól a munkaidőt, nagyobb gondot kell fordítani politikai nevelésre és a fegyelmezésre.

Valamennyi tanácsi vállalatnál folyik a munkaverseny.

brigádok alakultak, amelyek a szocialista cím elnyeréséért vetélkednek. Nem mindenütt fordítanak azonban elég gondot a munkaverseny és a brigádmozgalom nyilvánosságára, pedig ahol ezt megcsinálják, hatása főleg a termelékenység emelkedésében jelentkezik.

Végül a társadalmi tulajdon fokozottabb védelmével foglalkozott a végrehajtó bizottság. A munkahelyek szétaprózottsága, a nem megfelelő tárolási lehetőségek miatt komoly gondot okoz az építőanyagok megőrzése. Ez is indokolja, hogy a tanácsi építési munkákat koncentráltan kell a jövőben tervezni és kivitelezni. Több esetben visszaéléseket okoz az a körülmény is, hogy a vállalatok egy részénél nincs megfelelő tisztálkodási és öltözködési lehetőség. Ezeket a hiányosságokat tehát fel kell mérni és a lehetőségekhez képest ki kell küszöbölni.

A végrehajtó bizottság a kérdések részletes megvitatása után megfelelő határozatokat fogadott el.

Eredményesen növekszik az exportáru-gyártás

Csongrád megye vállalatainak életében is jelentős szerepet tölt be az export, hiszen termékeik negyed része kerül külföldre. Örömmel kell megállapítani, hogy 1960 óta *egyre növekszik a megyei üzemekből kikerült export értéke*, mely a múlt évben meghaladta a 900 millió forintot is. A megye jellegéből következően az egyes iparágak részesedése különbözően alakult. Így például 1962-ben az élelmiszeripar 52,9; a textilipar 26,9; a gépipar 6,1; a bőripar 6,1; a tanácsi vállalatok 4,9; a szövetkezeti ipar pedig 3,1 százalékkal vette ki részét a megye exportjából.

Pozitív jelenség, hogy az exporttermelés felfutása ma már legtöbb iparágban — az élelmiszer-, bőr-, textil- és szövetkezeti iparban, a tanácsi vállalatoknál — meghaladja a termelés fejlődésének ütemét. Ennél kedvezőtlenebb a helyzet a gépiparban, ahol a termelés felfutása ellenére az 1960. évi számokhoz viszonyítva erősen csökkent tavaly az export. Lényegében az utóbbi iparág visszaesésének következménye, hogy a megyei vállalatoknál globálisan kisebb az export növekedésének üteme, mint a termelésé.

Kedvező jelenség

Kedvező jelenség azonban, hogy növekedett az árumennyiség, melyet kapitalista piacokra szállítunk. Éppen így növekedett az exportra kerülő cikkek száma is, annak bizonyságaként, hogy vállalataink igyekeznek választékbővítéssel biztosítani az exporteladás feltételeit. A vállalati és az exportált termékek költségszintjének vizsgálata azt mutatja, hogy — a textilipar kivételével — valamennyi ágazatnál alacsonyabb az exportált cikkek önköltsége, mint a vállalati költségszint. Ebből arra lehet következtetni, hogy *a vállalatok alapvető érdeküknek tekintik az exporttermelés növelését.*

A legtöbb iparágban és üzemben csökkent a MERT által kifogásolt áruk mennyisége. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy a minőség mindenütt rendben volna. Ezt bizonyítja az is, hogy csökken a minőségi és késedelmi kötbéresetek száma, de az ilyen címen kifizetett összeg emelkedő tendenciát mutat.

Amire az üzemek panaszkodnak

Vállalataink általában *nagy gondot és figyelmet fordítanak exporttermékeik minőségére*, tervük mennyiségi teljesítésére, a határidők betartására. Az igyekvést azonban több körülmény akadályozza.

Az üzemek jelentős része nem ismeri a külföldi igényeket, színvonalkövetelményeket. A vállalatok többsége nem kap segítséget felsőbb szerveitől gazdasági mutatói kidolgozásához.

Hiányolják az egyes vállalatok, hogy *az országos szervek nem tesznek olyan intézkedéseket, melyek az exporthoz szükséges nyersanyagok, alkatrészek beszerzési határidejét lerövidítenék.* Így fordulhat elő, hogy az export szállítási terminusa rövidebb, mint amennyi idő alatt a gyártáshoz szükséges alkatrészeket a jelenleg fennálló rendelkezések kötöttségei mellett be lehetne szerezni.

Néhány sürgető feladat

Az exportalakulás kedvező mutatóit is figyelembe véve, a végső következtetés mégiscsak az, hogy a megye exportnövekedésének üteme az 1958—1961. évekhez viszonyítva — elsősorban a gépipar nagymérvű visszaesésének következtében — lassuló tendenciájú és jelentősen *elmarad szocialista iparunk fejlődési ütemétől.* Éppen ezért megyénkben további erőfeszítésekre van szükség az export volumenének növelésére, minőségének javítására és gazdaságosabb előállítása érdekében.

Ezért *javítani kellene az exportáló vállalatok exportgazdasági számításainak munkáját.* A vállalatok és ez irányító szervek kísérjék nagyobb figyelemmel az exportcikkek költségszintjének alakulását, a vállalati költség szinthez mérten. *Célszerű volna tovább fokozni az anyagi érdekeltséget,* — fejleszteni és kiszélesíteni az exporttermelés növelése érdekében a premizálási rendszert. Helyes lenne, ha az egyes vállalatok nagyobb céljutalmakat tűznének ki az exportálható gyártmányok kikísérletezéséért.

A termékek világszínvonalának biztosítása érdekében jó volna, ha a külkereskedelmi szervek gyakrabban és részletesebben tájékoztatnák az exportáló vállalatokat. Ennek előmozdítása érdekében meg kellene oldani a gyártó vállalatok és a külföldi átvevők közvetlen kapcsolatát.

M. E.

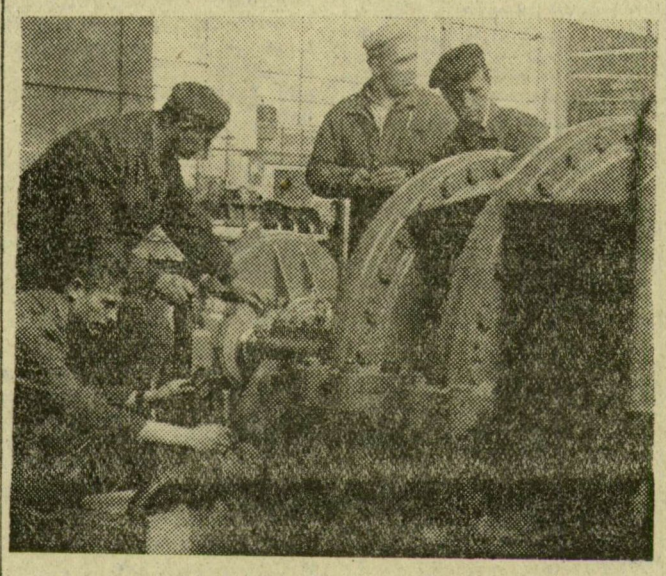

A vegyikombinátban Több mint 30 vállalat szakemberei és szovjet specialisták szerelik a Tiszai Vegyikombinát levegőszétválasztó berendezését. Az új berendezés egymaga több oxigént szolgáltat majd, mint a működő műtrágyaüzemeink együttesen

Élüzem a Szegedi Tervező Vállalat

Az ÉM Szegedi Tervező Vállalat az elmúlt évek során négy esetben kapott az Építésügyi Minisztériumtól és az Építő- Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetétől dicséretet a termelésben elért eredményei alapján. Idén az 1963-as év termelési eredményeinek figyelembevételével vállalatunk elnyerte az élüzem cím kitüntetést.

E magas kitüntetés elérése a vállalat dolgozói szorgalmas, szakszerű munkáját dicséri. Ezt a kitüntetést úgy is lehet értékelni, mint fokmérőt, mely híven tükrözi azokat az eredményeket, melyeket szocialistabrigád mozgalom, a szocialista munkaverseny, a tervmutatók teljesítése, a munka minősége és gazdaságossága terén elért eredményeket.

1963-ban hat brigád küzdött a szocialista brigád cím elnyeréséért, éspedig *Gyuris* Vince, *Kósa* Mihály, *Müller* Vilmos, *Ábrahám* Ferenc, *Oláh* Pál és *Lőrik* György elvtársak brigádjai. E brigádok közül Kósa Mihály és Gyuris Vince brigádjai nyerték el a szocialista brigád címet.

A eredmények láttán azóta sok dolgozónkban felmerült a brigádmozgalomban való részvétel szükségessége. Újabb brigádok alakultak, melyek ugyancsak részt vesznek — *Firbás* Zoltán és *Snopper* Tibor brigádvezetők vezetésével — a szocialista brigád cím elnyeréséért folyó versenyben. Mind emellett érdemes megemlíteni, hogy dolgozóink döntő többsége részt vett a műtermek közötti munkaversenyben.

Mindezek lehetővé tették, hogy a termelési tervünket 108, termelékenységi tervünket 110,6 százalékra, önköltségi tervünket 21 százalék helyett 32-re tudjuk teljesíteni. Ezzel párhuzamosan nőtt a dolgozók jövedelme is, mert 1963-ban prémium, jutalom és béremelés címén körülbelül 440 000 forint többletet fizettünk ki.

Nagyon szép eredmények születtek a munka minősége, gazdaságossága és a műszaki fejlesztés terén is. A múlt év során körülbelül 14,7 millió forint megtakarítást értünk el.

A műszaki fejlesztésben kiemelkedő az Ogyessza városrészben tervezett és megépült lakóépület, melynek keretén belül több műszaki problémát megoldottunk. Ezek további alkalmazása elősegítheti a gyorsabb építkezést és az építési költségek jelentős csökkentését. Komoly munka folyt a műszaki fejlesztés keretén belül az alapozásokkal összefüggő problémák megoldásának elősegítésére is. Hasonló szép eredmény a típustervek alkalmazása, a szakmai továbbképzés, a műszaki propaganda.

Az elért eredmények azt bizonyítják, hogy a dolgozóink megértették a kormány és a párt politikáját, azt magukévá téve végzik napi feladataikat. Ez biztosíték lehet, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága határozatának az építőiparra vonatkozó részét — mely szorosan kapcsolódik a tervezők munkájához — a magunk részéről a legmesszebbmenőkig elősegítjük.

Szebellei Mihály,
az ÉM Szegedi Tervező Vállalat igazgatója.

nek egymás előtt sincs becsülete. Ez, sajnos, nemcsak ostoba szülők életmódja, magukat értelmes, művelt embereknek tekintő családoknál is megtalálható. Az ilyen helyen a gyerek többnyire búcsút mond az ajtófélfának s ha rajta múlna, többet a küszöböt sem lépné át, a szülők legnagyobb megrőkönyödésére és bánkódására, amely együtt jár a gyerek szidásával.

Csakhogy ez a lépés sokszor tragikusan végződik. Szabadulni a szülői ház civakodó, marakodó poklától és tapasztalatlanul, megfelelő támasz nélkül fejest ugrani az életbe!... Szerencsétlen szerencsejáték. Nem erkölcsös lépés és érthetően gyakran nem is sikerül. Elsősorban lányoknál jelentkeznek a félresikerült életek, mert valami életfogódzót, támaszt keresnek... és felelőtlen emberek ajánlkozásával pórul járnak. Ilyen esetekben első fokon nem a szerencsétlenül járt lány hibáztható, hanem a szülők. Azok a szülők, akik nem képesek szembenézni önmagukkal, mert vagy nem értik felelősségüket, vagy félnek bevallani még maguk előtt is.

CSAK KÉT-HÁROM esetben éljen vissza a szülő a serdülő gyerek bizalmával, a harmadik eset után már el is veszítette a gyerekét, talán anélkül, hogy tudna erről. A szülőben a gyerek barátot keres, megkísérli ezt az egészséges baráti viszonyt kialakítani a maga naivitásával. Ha ez a szülőnél megértésre talál, akkor a gyerek életútjának irányításában a legfontosabb kapocs jött létre. Ez a viszony segíti át a gyereket a serdülő kor, majd azt követően az életbelépés sok bonyolultságán, Ha ez a kapocs megszűnik, a gyerek a szülői szigortól való félelem alapján csak addig húzza meg magát, amíg túljut a serdülő koron, aztán számára az otthon csak albérletté válik. Nem ott találja meg a megértő, segítő szándékú barátokat, nem a szülőkhöz fordul bajával-gondjával, az életben szerzett konfliktusaival. Másutt keresi a megértőbbeket, akikről valószínűsíti, hogy nem élnek vissza kitárulkozásra hajlamos egyéniségével, bizalmával.

KÖZISMERT NAPJAINKBAN, hogy lelki konfliktust okoz a gyereknél az is, ha a szülői házban az iskola felfogásával ellentétes véleményt és gyakorlatot tapasztal. Ha például amíg az iskolában a munkára való nevelést tekintik legfontosabbnak, otthon meg a »tanulj csak, hogy ne kelljen fizikai munkát végezned!« bíztatást hallja, akkor a gyerek nem hiszi el, amit az iskolában hall. S ha azután mégis ipari szakmunkássá képezi magát, csalódott ember lesz, mert otthon mást mondtak neki. Az iskolában közösségi életre nevelik, amelyben az őszinteség, mások segítése és szeretete, a nyíltság és a becsületesség képezi a fő motívumot, de ha otthon a családi kapzsiságot látja, a mások életével szembeni közömbösséget, az ismerősök és szomszédok lefitymálását, sunyiskodást a nyíltsággal szemben... akkor nem hisz az iskolában, megzavarodik, s később cinikussá, életunttá válik.

Szerencsére ritkaság számba megy már nálunk, hogy a szülő csak az iskolára bízza gyereke nevelését. Korábban élt az a közhiedelem, hogy »majd az iskola«... Mintha az iskola megoldaná a családi nevelést abban az öt-hat órában, amíg a gyerek az iskola falai között tartózkodik. Ez a hamis felfogás figyelmen kívül hagyta, hogy a gyerek a 24 órából a család körében tölt el 18—19 órát, tehát a családi élet hatása erőteljesebb, mint az iskoláé. Az iskolai neveléssel együtt az úttörőmozgalom és később a KISZ nevelő hatása csak segíti a család, a szülők egységes gyermeknevelését, de nem veszi át és nem helyettesíti azt. Ezért a szülői felelősséget sohasem lehet átruházni az iskolára és a társadalmi szervekre.

Ezek a problémák elevenek és bár nem általánosak, nem is egyediek. A szülő az első számú felelős a gyerek sorsáért, jövőjéért és ha a család morális szelleme nem áll összhangban a társadalom morális szellemével, annak a gyerek vallja kárát, ami ugyan a szülő bűne, de a szomorú sors a gyereké marad. Ezért indokolt úgy vizsgálni e tünetek okait, hogy a felnőttek mit adnak a gyerekeknek, mit lát a gyerek a szülőtől, milyen magatartást és ösztönzést kap az életre — mert ez a legbefolyásosabb tényező nemcsak a pubertás korában, hanem a felnőtté válás éveiben is.

TERMÉSZETESEN mindez nem mond ellent annak, hogy találunk bőven »nehéz« gyerekeket, akikkel csak rendkívül nagy türelemmel lehet eredményre jutni. Ez bizonyos mértékig más kérdés az előbbinél, de erre is ugyanúgy érvényes, hogy a legfontosabb: sohase zárjuk ki azt az egészséges viszonyt, amely a serdülő korú gyerek és a szülő között létrejöhet, hanem ezt segítsük elő mindazokkal a módszerekkel is, amelyekről az eddigikben szó esett.

Lőrés János